

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 14/2 2025 s. 601-623, TÜRKİYE

Araştırma Makalesi

**SPOR EĞİTİMİ TEMASINDA YAZILMIŞ OLAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN
YÖNTEMBİLİM AÇISINDAN İNCELENMESİ**

Murat KORUCUK*

Sema BÜTÜN**

Mustafa Serhat NAR***

Geliş Tarihi: 23 Aralık 2024

Kabul Tarihi: 24 Mart 2025

Öz

Bu çalışmada spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezler çeşitli değişkenler (tarih, düzey, üniversite, dil, ana kitle, araştırma yöntemi / deseni / tekniği, veri toplama aracı ve veri analizi) açısından incelenmiştir. Doküman analizi yöntemi kullanılan bu çalışmanın veri kaynağı Ulusal Tez Merkezi'nde "Spor Eğitimi" kavramı ile yapılmış olan tarama faaliyetinde ulaşılan 86 lisansüstü tezdendir. Elde edilen verilere içerik analizi uygulanmıştır. Çalışma sonucunda spor eğitimi üzerine yürütülen tez çalışmalarının son yıllarda arttığı, tezlerin sıklıkla yüksek lisans seviyesinde olduğu, tezlerin çoğunlukla Türkçe olarak yazıldığı, ana kitlenin sıklıkla üniversite öğrencilerinden / akademisyenlerden oluştuğu ve nicel desenlerin yoğunlukla tercih edildiği belirlenmiştir. Bunun yanında nicel desenli tezlerde sıklıkla fark testlerinin, nitel desenli tezlerde içerik analizinin kullanıldığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Spor eğitimi, doküman analizi, yöntembilim.

**METHODOLOGICAL ANALYSIS OF GRADUATE THESES
WRITTEN ON THE THEME OF SPORTS EDUCATION**

Abstract

In this study, postgraduate theses written on the theme of sports education were examined in terms of various variables (date, level, university, language, main audience, research method/design/technique, data collection tool and data analysis). The data source of this study, in which the document analysis method was used, consists of 86 postgraduate theses reached in the scanning activity conducted with the concept of "Sports Education" at the National Thesis Center. Content analysis was applied to the obtained data. As a result of the study, it was determined that thesis studies conducted on sports education have increased in recent years, theses are often at the master's level, theses are mostly written in Turkish, the main audience often consists of university students/academicians and quantitative designs are frequently

* Doç. Dr.; Kafkas Üniversitesi Sarıkamış Spor Bilimleri Fakültesi, muratkorucuk@hotmail.com.

** Yüksek Lisans Öğrencisi; Kafkas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, sema.3741@hotmail.com.

*** Yüksek Lisans Öğrencisi; Kafkas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, msnar365@gmail.com.

preferred. In addition, it was concluded that difference tests are frequently used in quantitative theses and content analysis is used in qualitative theses.

Keywords: Sports education, document analysis, methodology.

Giriş

Sporun bireyin fizyolojik ve psikolojik sağlığına etki ettiği bilinmektedir. Biyolojik olarak bireyin büyüme ve gelişmesi birtakım ilkelere göre sıralanabilmektedir. Bireyin doğumdan sonra gelişiminin ilk önce hızlanma sonra yavaşlama ve en sonunda tekrardan hızlanma gibi gelişim evreleri vardır (Tutkun, 1995, s. 4). Bu ve benzer ilkeler doğrultusunda bireyin fizyolojik alt yapısı sağlanmaktadır. Sporun fizyolojik açıdan yararlarının yanı sıra psikolojik etkileri de vardır. Spor etkinlikleri haz duyma ve mutlu olma gibi hislerin yaşanmasına olumlu katkı sağlamaktadır (Çubuk, 2022, s. 3). Sporun depresyon gibi ciddi psikolojik vakalar üzerinde önemli etkileri olduğu saptanmıştır (Aygün, 2024, s. 63). Spor kişilerin beden algısı, kültür özellikleri ve hayat standartlarının gelişimine katkı sunabilmektedir (Bal, 2024, s. 52). Spor gelişimsel açıdan kritik dönemden başlayarak kişinin gelişim evrelerini takip eden ve aynı zamanda eğlenme amaçlı faaliyetlerini sürdürdüğü bir süreçtir. Tarih öncesi dönemlerden günümüze kadar olan süreçte sporun beden etiğini önemsediği de görülmektedir. Aynı zamanda tarihî gelişime bakıldığında birçok medeniyetin spor etiğine katkı sağladığı ve gelişim gösterdiği de bilinmektedir (Bingöl, 2023, s. 3). Spor günümüz çağdaş yaşam tarzının ayrılmaz bir parçası olmuştur. Çağdaş yaşam tarzının var olmasıyla birlikte toplumun büyük bir çoğunluğunun spora ilgisi artmıştır. Bununla birlikte spor toplumun her kesimine ulaşan bir süper güç haline gelmiştir (Ünsal Yılmaz, 2024, s. 19). Eski Türk uygarlıklarında savaşta hazırlık sürecine dâhil edilen spor yerini rekabetçi bir anlayışa bırakmıştır. Tanzimat Fermanı'nın ilanı ile birlikte çağdaş sporun ilk adımları atılmıştır. Cumhuriyet Dönemi'nde kurumlar içerisinde müsabakalar düzenlenmeye başlanmış ve 1924'te Olimpiyat Oyunları'na katılmak da ayrı bir önem taşımaktadır (Kesim, 2024, s. 132). Dünyada ve Türkiye'de sporun ivme kazanması, gelişen yaşam standartları ve kişilerin sosyoekonomik durumunun artmasıyla sporun geliştiği ve değiştiği gözlenmektedir. Bu bağlamda spor eğitiminin doğru şartlar ve doğru yöntemler kullanılarak verilmesi oldukça önem arz etmektedir. Spor eğitimi, istendik yönde davranış değişikliği oluşturma süreci veya deneme yanılma yöntemiyle becerileri öğretme biçimidir. Spor eğitimi kişilere sadece fiziksel yönden sağlam ve canlı tutmak için değil, daha fazla kazanılmak istenilen davranışları iletmek için vardır (Çelik, 2023, s. 165). Günümüz dünyasında gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde sporun yaygınlaşması başlıca politika hâline gelmiştir (Sarigül, 2024, s. 3). Bu politikalar doğrultusunda çocukların erken yaşta spora başlaması için teşvikler yapılmıştır. Kitle iletişim araçları sayesinde belirlenen politikaların kişilere duyurulması ve rağbet görmesi sağlanmıştır. Gençlik Spor Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığının birlikte çalışmasıyla düzenlenen okul sporları ve beceri çalışmaları vasıtasıyla çocukların kritik dönemini yakalamak amacıyla, sporu en alt kademedен başlatarak her çocuğa ulaşılmasının sağlanmasına yönelik bir politika izlenmektedir (Sarigül, 2024, s. 3).

Spor eğitiminin her yaşta ve cinsiyet fark etmeksizin verilmesi oldukça önemlidir. Spor eğitimi kişilik gelişiminin yapı taşlarını oluşturmaktadır. Grup faaliyetleriyle kişiler, takımın elde edeceği kazançları kendi kazançlarının da üstünde görmeyi öğrenmektedir (Genç, 2022, s. 10). Birey zihinsel olarak ne kadar sağlıklı olursa bedeninin de onunla birlikte hareket etmesi kolaylaşmaktadır. Spora ilişkin olarak "Eğitim Hedefi" ise, eğitim ve öğretimde beden hareketlerinin neden anlamlı ve önemli olduğunu, spor yapan kişilerde hangi davranış

değişikliğine yol açtığı sorusuna cevap aramaktadır (Yıldıran ve Yetim, 1996, s. 37). Bowdlear ve Buskirk (1926, s. 593) spor eğitiminin hedefini altı ana başlık altında toplayarak; iyi vatandaşlığı geliştirme, fiziksel değişim, sağlık değişimi, zihinsel değişim, fiziksel iyileştirme ve serbest zaman değerlendirme başlıkları altında incelemiştir.

1. Kavramsal Çerçeve

1.1. Spor Eğitimi

Spor eğitimi hakkında bilgi verildikten sonra spor eğitimi alt türleri olan okul spor eğitimi, rekreasyonel spor eğitimi ve profesyonel spor eğitimi hakkında bilgiler sunulması uygun görülmüştür. Okul spor eğitimi, okul öncesi dönem ve okuldaki dönemde çocukların temel motor becerilerindeki eksiklik, ergenlik ve yetişkinlikteki özel hareket gelişiminde sorun oluşturmaktadır (Ersöz, 2012, s. 13). Bu eksikliklerin en aza indirgenmesi için okullarda ‘Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi Testi’ yapılmaktadır. Fiziksel aktivite düzeyi yetersiz gelen öğrencilere özgü fiziksel aktivite kartları sayesinde bu eksiklik, erken fark edilerek yaşamının diğer yarısında çocuklara kolaylık sağlamaktadır. Bu sebeple spor eğitiminin ilköğretim çağından başlayarak çocuklara verilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde kritik zamanda elde edilemeyen becerilerin ileri yaşlarda öğrenmesi daha güç haline gelecektir. Gallahue ve Ozmun (2006, s. 3) tarafından geliştirilen Kum Saati Modeli, Motor Gelişim Dönemleri hakkında ayrıntılı bilgi vermektedir. Bu dönemler refleks, ilkel, temel hareketler ve sporla ilişkili hareketler dönemini kapsamaktadır. *Refleks Hareketler Dönemi (-1 yaş)*: Bebek anne karnındayken çeşitli uyaranlara tepki vermektedir. Hatta ilk egzersizlerin başlangıcı olan hareket gelişimini ele alır. Dolayısıyla egzersize anne rahminde başlamış olur (Çoknaz, 2016, s. 86). *İlkel Hareketler Dönemi (0-2 yaş)*: İstemli hareketlerin ilk olarak ortaya çıktığı evredir. Yaşamın zeminini oluşturan baş, boyun ve gövde kaslarının dengeleme becerilerini harekete geçirdiği evredir (Çimen, 2023, s. 369). *Temel Hareketler Dönemi (3-7 yaş)*: İlkel hareketlerin bağlantısı kısmında motor değişimin en aktif dönemini kapsar. Dengeleme, lokomotor ve manipülatif hareketlerin yoğun olduğu dönemdir ve çocuk potansiyelini fark eder (Ersöz, 2012, s. 3). *Spor Hareketlere Dönemi (7-14 yaş)*: Temel Hareketler Dönemi’nde elde edilen kazanımlar bu dönemde kurallarla birleşip, iş birliğine dayalı hareketlere evrilir. Bu dönemde çocukların çalıştırıcılar tarafından yönlendirilmesi oldukça önemlidir. Branş seçiminin yapıldığı bu dönemde doğru yönlendirmelerin yapılması oldukça önemlidir (Yıldız ve Çetin, 2018, s. 5). Gallahue ve Ozmun (2006, s. 3) tarafından yapılan değerlendirmelerde de görüldüğü gibi çocuklarda spor gelişiminin önemli unsurlarından biri de motor gelişimlerdir. Motor gelişim, büyük ve küçük kas gruplarını ifade etmektedir. Büyük kas grupları, bir diğer anlamıyla ‘Kaba Motor Becerileri’ çocukların atlama, zıplama, yürüme ve koşma gibi faaliyetlerini içermektedir. Küçük kas grupları; bir diğer anlamıyla ‘İnce Motor Becerileri’ ise kalem tutma, yazı yazma ve bağcık bağlama gibi ince iş gerektiren faaliyetleri kapsamaktadır. Çocuklar bu becerileri kritik zamanda edinirse spor kabiliyeti daha erken oranda gelişim gösterebilir. Bu sebeple okullarda verilen beden eğitim ve spor derslerinin çocukların spor gelişimleri için oldukça önemli olduğu ifade edilebilir.

Rekreasyonel spor eğitimi katılıma dayalı olan ve belirli bir kitlenin ilgilendiği etkinliklerin tümünü kapsamaktadır. Rekreasyonel spor birçok unsura göre sınıflandırılabilir. Bunlar: açık ve kapalı alan sporları; karada, suda ve havada yapılan sporlar; kar ve buz üstünde yapılan sporlar şeklinde kategorize edilebilmektedir (Ardahan, 2013, s. 98). Profesyonel sporun aksine ödül alma arayışı genellikle olmayan rekreasyonel spor, daha

çok boş zamanlarını değerlendirmek, karakterini ortaya koymak, sosyalleşmek ve ortamları keşfetmek için yapılmaktadır. Profesyonel spor eğitimi ise boş zaman değerlendirmede bir seçim olarak tercih edilen spor, teknolojinin ilerlemesine eş zamanlı olarak geniş kitlelere yayılmış ve bunun nihayetinde de ekonomik özellikleri ön plana çıkaran bir hizmet sektörü haline gelmiştir (Alkibay, 2005, s. 86). Profesyonel sporcular, sporu bir amaç olarak görüp; ‘maddi kazanç elde etme kapısı’ şeklinde nitelendirebilmektedirler. Büyük organizasyonlarda performanslarını sergileyip isimlerini büyük kitlelere duyurabilmektedirler. Hedeflerinin büyük olması sebebiyle antrenman düzeylerini buna göre şekillendirirler. Profesyonel sporcular bu bağlantılar doğrultusunda amatör sporculara göre daha büyük kitlelere ulaşmakta ve kişileri etkileyebilmektedirler (Ersan, 2024, s. 4).

1.2. Araştırmanın Amacı, Önemi ve Soruları

Spor eğitimi ile ilgili alan yazını tarandığında; beden eğitimi ve spor tutumu (Öner ve Murathan, 2023, s. 564; Yapıcı ve Küçük, 2024, s. 5), beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum (Ünlü vd. 2023, s. 129), e-spor (Döşyılmaz vd., 2023, s. 570), öğrencilerin spora katılımları ve akademik başarıları (Uluöz, 2023, s.110), engellilerde beden eğitimi ve spor (Akbulut İnan ve İlhan, 2021, s. 216) ve spor hizmet kalitesi (Sevilmiş, Erdoğan ve Şirin, 2019, s. 36) ile ilgili lisansüstü tezlerin farklı kişi ve kurumlar tarafından hazırlandığı / yayımlandığı görülmektedir. Bu çalışmalar ele alındığında; spor eğitimi temasındaki lisansüstü tez çalışmalarının yöntembilim açısından değerlendirildiği bir çalışmayla karşılaşılammıştır. Dolayısıyla alan yazınında spor eğitimi konusunda yazılmış olan lisansüstü tezlerin yöntembilim açısından değerlendirildiği bir çalışmanın olmayışından kaynaklanan eksikliğin giderilebilmesi ve ilgili alanda çalışma yapacak olan araştırmacılara katkıda bulunulması amacıyla bu çalışmada spor eğitimi temasındaki lisansüstü tezler yöntembilim açısından değerlendirilmiştir. Diğer bir ifadeyle bu çalışma ile 1986 ile 2024 yılları arasında spor eğitimi temasında yazılan lisansüstü tezlerin yöntembilim açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezler çeşitli değişkenler (tarih, düzey, üniversite, dil, ana kitle, araştırma yöntemi / deseni / tekniği, veri toplama aracı ve veri analizi) açısından incelenmiştir. Bu kapsamda çalışmada belirlenen araştırma soruları şu şekildedir:

- a) Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları tarih değişkenine göre nasıldır?
- b) Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları üniversite ve tez türü (yüksek lisans / doktora) değişkenine göre nasıldır?
- c) Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları kullanılan dil değişkenine göre nasıldır?
- d) Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları ana kitle değişkenine göre nasıldır?
- e) Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları araştırma desen / yöntem/ teknik değişkenine göre nasıldır?
- f) Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları veri toplama aracı değişkenine göre nasıldır?

- g) Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları veri analizi değişkenine göre nasıldır?

2. Yöntem

Araştırmanın bu kısmında araştırma yöntemi, veri toplama kaynağı, inandırıcılık (geçerlik ve güvenilirliğe yönelik önlemler) ve analizlere ilişkin detaylar ele alınmıştır.

2.1. Araştırma Yöntemi

Bu araştırma, nitel araştırma desenlerinden belgesel tarama olarak da bilinen doküman analizi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Doküman analizi, birincil araştırma veri kaynağı olarak farklı türlerdeki yazılı metin formlarını bir araya getirmek, gözden geçirmek ve analiz etme işlemlerinin tümü olarak tanımlanmaktadır (O’Leary, 2017, s. 3). Bu çalışmada da spor eğitimi alan yazını taranarak araştırma sorularına yanıt aranmıştır.

2.2. Veri Kaynağı

Veri toplama kaynakları 1986 ve 2024 yılları arasında yazılmış olan spor eğitimi ile ilgili lisansüstü tezlerden meydana gelmektedir. Spor ve eğitim kavramları her ne kadar birbirlerinden farklı da olsa bir araya getirildiği zaman beden de eğitilebilir yanlarının olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle spor eğitimi kavramının önemi ele alınarak 1986 ile 2024 yılları arasında geçen süreç göz önünde bulundurulmuştur. Çalışmanın evreni Ulusal Tez Merkezi internet sitesinde (www.tez.yok.gov.tr) “Spor Eğitimi” kavramı ile yapılmış olan tarama faaliyetinde ulaşılan 86 lisansüstü tezdin oluşmaktadır. Ulusal Tez Merkezi’nde “Gelişmiş Tarama” kısmında yer gösteren ölçütlerden “Konu: Spor Eğitimi; İzin Durumu: İzinli; Durumu: Onaylandı” seçenekleri belirlenerek arama yapılmıştır. Kısacası, veri toplama kaynağı “Spor Eğitimi” kavramı ele alınarak onaylanmış ve izinli 86 lisansüstü tezdin oluşmaktadır. Araştırmada ölçek ve görüşme gibi metotlardan faydalanılmadığından kaynaklı etik kurul onayına başvurulmamıştır.

2.3. Veri Analizi ve İnandırıcılık (Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları)

Araştırmada elde edilen verilere içerik analizi uygulanmıştır. İçerik analizinde kavramlar ve aralarındaki ilişki düzeylerine ulaşabilmek amacıyla kod ve temalardan faydalanılmaktadır. Diğer bir ifadeyle, araştırma verileri içerik analizinde detaylı incelemeye tabi tutulmaktadır (Selçuk vd., 2014, s. 434). Yapılan araştırmada lisansüstü tezler, yöntemine, veri toplama aracına, analizine, örneklemine, tarihine, düzeyine, üniversiteye ve diline bakılarak incelenmiştir. Elde edilen verilerin daha kapsamlı değerlendirilmesini yapabilmek adına “Tez Değerlendirme Formu” oluşturulmuştur. Oluşturulan form bir sayfalık form olup, tezlerin detaylarını öğrenmek için yeterli olmuştur. İncelenen her bir tez için istatistikler oluşturulmuştur. Tezler ile ilgili istatistiklerin oluşturulabilmesi ve formda belirtilen değerlerin anlaşılabilirliğin artırılabilmesi için tablo ve grafikler kullanılmıştır.

Araştırmada iç ve dış geçerlik ile güvenilirlik için çeşitli tedbirler alınmıştır. Bu sebeple öncelikle çalışma bulguları, araştırma tasarımı, yöntemi, veri toplama kaynakları ve veri analizi süreçleri hakkında kapsamlı bilgiler sunulmuştur. Ele alınan ve araştırmada kullanılan bütün lisansüstü tezler bilgisayar ortamında arşivlenmiştir. Araştırmanın güvenilirliği için yararlanılan yöntem, veri toplama kaynakları, veri analizi süreçleri kısmında ayrıntıların paylaşımı hususunda nesnel yaklaşılmış olup; sağlanan bütün verilerin tablo / grafikler ile açıklamaları yapılmıştır. Başka bir ifadeyle güvenilirliği sağlamak amacıyla elde edilen veriler dikkatle

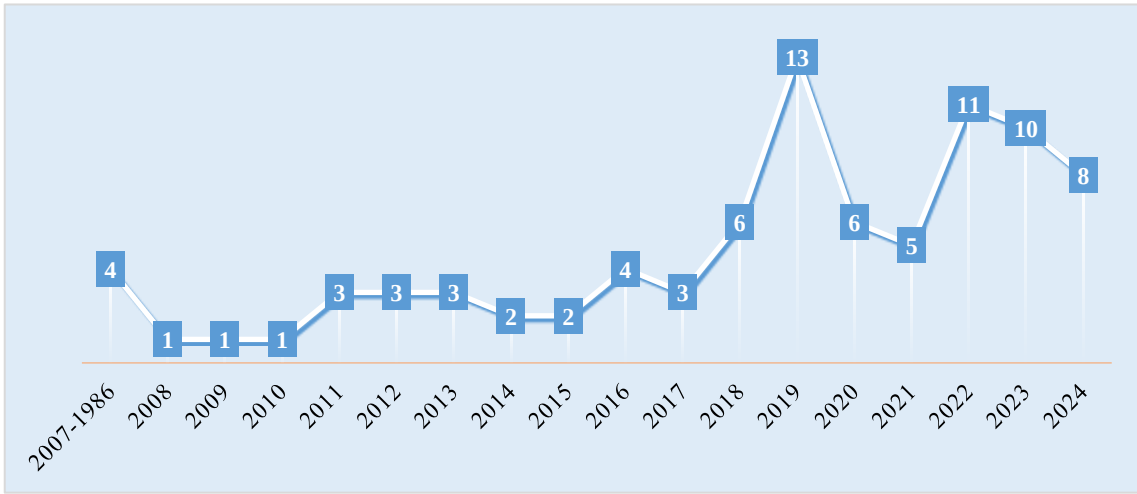
değerlendirilmiştir. Bunun yanında araştırmada ele alınan tezlerin analiz edilmesi sürecinde araştırmacıların fikir birliğine varmasına özen gösterilirken, sıklıkla alan uzmanlarının (eğitim bilimleri ve spor bilimleri alanında en az doktor unvanına sahip akademisyenlerin) görüşlerine başvurulmuştur.

3. Bulgular

Anlaşılır ve şeffaf davranılabilmesi amacıyla bulgular araştırma soruları ile uyumlu bir biçimde sunulmuştur.

3.1. Birinci Araştırma Sorusu Kapsamında Ulaşılan Bulgular

Ele alınan lisansüstü tezlerin “Tarih” değişkeni eksenindeki dağılımlarına Şekil 1’de yer verilmiştir.

Şekil 1: Tezlerin Yıl Değişkeni Açısından İncelenmesi

Şekil 1’de Ulusal Tez Merkezi’nde “*Spor Eğitimi*” anahtar kelimesi ile belirlenen lisansüstü tezler yıl değişkeni açısından incelenmiştir. Yapılan incelemede; 1986 ile 2024 yılları arasında 86 tezin yazıldığı ve bu tezlerin 53’ünün (%61.6) son 6 yılda hazırlandığı tespit edilmiştir. 1986 ile 2018 yılları arasındaki 33 yıllık dönemde ise sadece 33 tezin yazıldığı görülmektedir. Öte yandan 1986 ile 2018 arasında yıl başına ortalama 1 tez; 2019 ile 2024 arasında ise yıl başına ortalama 8.8 tez düştüğünü göstermektedir. Bu veriler “*Spor Eğitimi*” anahtar kelimesi ile belirlenen tezlerin 39 yıllık bir dönemde çalışılmasına rağmen %61.6’sının ($f=53$) son 6 yılda hazırlandığını göstermektedir. Diğer bir ifadeyle spor eğitimi üzerine yürütülen lisansüstü tez çalışmalarının son yıllarda arttığı belirtilebilir.

3.2. İkinci Araştırma Sorusu Kapsamında Ulaşılan Bulgular

Ele alınan lisansüstü tezlerin “Üniversite ve Tez Türü (Yüksek Lisans / Doktora)” değişkeni eksenindeki dağılımlarına Tablo 1’de yer verilmiştir.

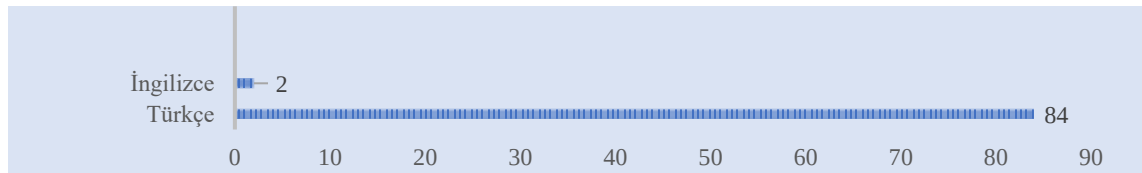
Tablo 1: Tezlerin Üniversite ve Yıl Değişkeni Açısından İncelenmesi

	Üniversite	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam
1.	Ankara Üniversitesi	1	1	2
2.	Atatürk Üniversitesi	---	1	1
3.	Bartın Üniversitesi	2	---	2
4.	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2	---	2
5.	Fırat Üniversitesi	9	3	12
6.	Gazi Üniversitesi	8	7	15
7.	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	1	---	1
8.	Hitit Üniversitesi	1	1	3
9.	İnönü Üniversitesi	2	---	2
10.	İstanbul Üniversitesi	2	---	2
11.	Kafkas Üniversitesi	4	---	4
12.	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	4	1	5
13.	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	2	1	3
14.	Mardin Artuklu Üniversitesi	1	---	1
15.	Marmara Üniversitesi	3	1	4
16.	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1	---	1
17.	Necmettin Erbakan Üniversitesi	3	---	3
18.	Niğantaşı Üniversitesi	1	---	1
19.	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2	1	3
20.	Sakarya Üniversitesi	4	---	4
21.	Selçuk Üniversitesi	4	5	9
22.	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	2	---	2
23.	Trabzon Üniversitesi	2	---	2
24.	Uşak Üniversitesi	1	---	1
25.	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1	---	1
26.	Yozgat Bozok Üniversitesi	1	---	1
	Toplam	64	22	86

Tablo 1’de Ulusal Tez Merkezi’nde “*Spor Eğitimi*” anahtar kelimesi ile belirlenen lisansüstü tezler üniversite ve tez türü değişkeni açısından incelenmiştir. Yapılan incelemede; 64 (%74.4) yüksek lisans ve 22 (%25.6) doktora tezi olmak üzere toplam 86 lisansüstü tez yazıldığı tespit edilmiştir. Bunun yanında doktora seviyesinde en fazla tez ($f=7$) Gazi Üniversitesi; yüksek lisans seviyesinde en fazla tez ($f=9$) Fırat Üniversitesi tarafından yazılmıştır. Diğer taraftan toplam 26 üniversite himayesinde 86 tez yürütülse de en fazla tez ($f=15$) Gazi Üniversitesi tarafından hazırlanmıştır. Tabloda dikkat çeken bir diğer nokta ise “*Spor Eğitimi*” anahtar kelimesi ile yapılan aramada 85 (%98.9) tezin devlet üniversiteleri bünyesinde yürütülmüş olmasıdır.

3.3. Üçüncü Araştırma Sorusu Kapsamında Ulaşılan Bulgular

Ele alınan lisansüstü tezlerin “Dil” değişkeni eksenindeki dağılımlarına Şekil 2’de yer verilmiştir.

Şekil 2: Tezlerin Dil Değişkeni Açısından İncelenmesi

Şekil 2’de Ulusal Tez Merkezi’nde “*Spor Eğitimi*” anahtar kelimesi ile belirlenen lisansüstü tezler dil değişkeni açısından incelenmiştir. 1986 ile 2024 yılları arasındaki 39 yıllık bir sürede yazılan 86 lisansüstü tezin sadece 2 (%2.3) tanesinin İngilizce yazıldığı tespit edilmiştir.

3.4. Dördüncü Araştırma Sorusu Kapsamında Ulaşılan Bulgular

Ele alınan lisansüstü tezlerin “Ana Kitle” değişkeni eksenindeki dağılımlarına Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2: Tezlerin Ana Kitle Değişkeni Açısından İncelenmesi

Ana Kitle	f	%
Üniversite Öğrencileri	56	59.5
Akademisyenler	14	14.5
Futbolcular	4	4.2
Lise Öğrencileri	3	3.2
Alanyazın-Arşiv	3	3.2
Antrenörler	2	2.2
Spor Sektörü Çalışanları	2	2.2
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	2	2.2
Ampute Futbolcular	2	2.2
Otizimli Bireyler	1	1.1
Sporcular (Tenis)	1	1.1
Okul Yöneticileri	1	1.1
Polis Memurları	1	1.1
Down Sendromlu Bireyler	1	1.1
Üniversite Yöneticileri	1	1.1
Toplam	94	100

Tablo 2’de Ulusal Tez Merkezi’nde “*Spor Eğitimi*” anahtar kelimesi ile belirlenen lisansüstü tezler ana kitle değişkeni açısından incelenmiştir. Tabloda 56 kez (%59.5) üniversite öğrencilerinden, 14 kez (%14.5) akademisyenlerden, 4 kez (%4.2) futbolculardan, 3’er kez (%3.2) lise öğrencileri ile alan yazını-arşivlerden, 2’şer kez (%2.2) antrenör, spor sektörü çalışanları, ampute futbolcular ile beden eğitimi ve spor öğretmenlerinden, 1’er kez (%1.1) otizmli bireyler, tenis sporcuları, okul yöneticileri, polis memurları, down sendromlu bireyler ve üniversite yöneticilerinden veri elde edildiği belirtilmektedir. Tabloda belirtilen frekans ve yüzde değerleri bir bütün olarak ele alındığında; “*Spor Eğitimi*” anahtar kelimesi ile belirlenen lisansüstü tezlerin yoğun bir şekilde (%74) üniversite öğrencileri ve akademisyenlerden elde edilen verilerden hazırlandığı tespit edilmiştir.

3.5. Beşinci Araştırma Sorusu Kapsamında Ulaşılan Bulgular

Ele alınan lisansüstü tezlerin “Desen / Yöntem / Teknik” değişkeni eksenindeki dağılımlarına Tablo 3’te yer verilmiştir.

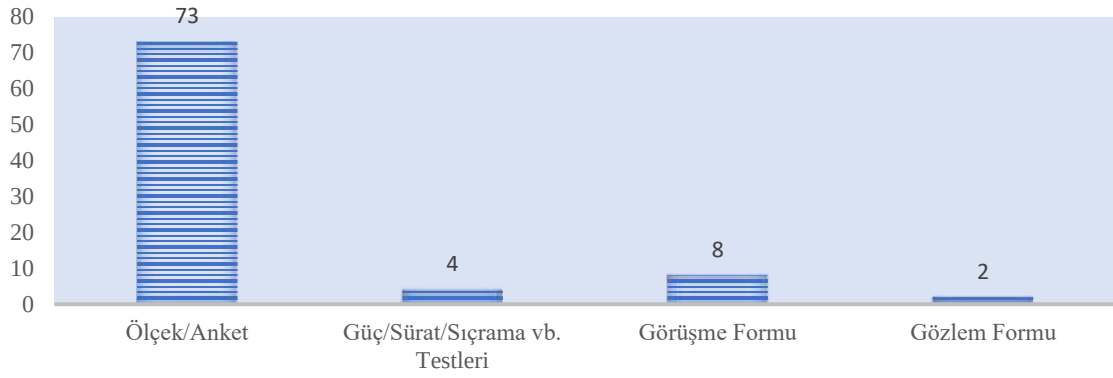
Tablo 3: Tezlerin Desen / Yöntem / Teknik Değişkeni Açısından İncelenmesi

	Araştırma Desen/Yöntem/Tekniği	f	%
Yöntem - Teknik	İlişkisel Tarama	38	42.2
	Genel Tarama	30	33.3
	DeneySEL Desen	7	7.9
	Ölçek Geliştirme	4	4.5
	Durum Çalışması	5	5.6
	Arşiv/Doküman Analizi	3	3.3
	Olgubilim	2	2.2
	Meta-Sentez	1	1.1
	Toplam	90	100.0
Desen	Nicel Desenler	76	88.4
	Nitel Desenler	7	8.2
	Karma Desenler	3	3.4
	Toplam	86	100.00

Tablo 3'te Ulusal Tez Merkezi'nde “*Spor Eğitimi*” anahtar kelimesi ile belirlenen lisansüstü tezler desen / yöntem/teknik değişkeni açısından incelenmiş ve 76 (%88.4) tezin nicel, 7 (%8.2) tezin nitel ve 3 (%3.4) tezin karma desenlerle tasarlandığı tespit edilmiştir. Bunun yanında 38 (%42.2) tezin ilişkisel tarama, 30 (%33.3) tezin genel tarama, 7 (%7.9) tezin deneysel desen, 5 (%5.6) tezin durum çalışması, 4 (%4.5) tezin ölçek geliştirme, 3 (%3.3) tezin arşiv/doküman analizi, 2 (%2.2) tezin olgubilim ve 1 (%1.1) tezin meta-sentez yöntem/teknik kullanılarak hazırlandığı belirlenmiştir. Tabloda belirtilen frekans ve yüzde değerleri bir bütün olarak ele alındığında; “*Spor Eğitimi*” anahtar kelimesi ile belirlenen lisansüstü tezlerin yaklaşık %90'ında nicel desenlerin ve sadece %3'ünde karma desenlerin kullanılması dikkat çekmektedir. Bunun yanında nicel desenlerden en çok kullanılan yöntem / tekniğin ilişkisel tarama ve nitel desenlerden en çok kullanılan yöntem / tekniğin durum çalışması olduğu bulgulanmıştır.

3.6. Altıncı Araştırma Sorusu Kapsamında Ulaşılan Bulgular

Ele alınan lisansüstü tezlerin “Veri Toplama Aracı” değişkeni eksenindeki dağılımlarına Şekil 3'te yer verilmiştir.

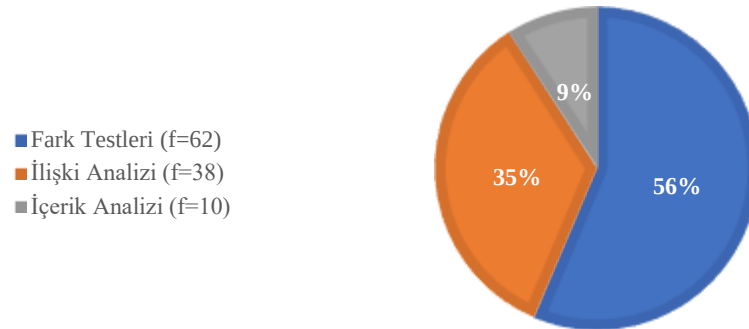

Şekil 3: Tezlerin Veri Toplama Aracı Değişkeni Açısından İncelenmesi

Şekil 3'te Ulusal Tez Merkezi'nde “*Spor Eğitimi*” anahtar kelimesi ile belirlenen lisansüstü tezler veri toplama aracı değişkeni açısından incelenmiştir. Şekilde 73 (%84.0) tezte ölçek / anket, 8 (%9.1) tezte görüşme formu, 4 (%4.6) tezte güç / sürat / sıçrama vb. testi ile 2 (%2.3) tezte gözlem formu kullanılarak veri elde edildiği görülmektedir.

3.7. Yedinci Araştırma Sorusu Kapsamında Ulaşılan Bulgular

Ele alınan lisansüstü tezlerin “Veri Analizi” değişkeni eksenindeki dağılımlarına Şekil 4'te yer verilmiştir.

Şekil 4: Tezlerin Veri Analizi Değişkeni Açısından İncelenmesi

Şekil 4'te Ulusal Tez Merkezi'nde “*Spor Eğitimi*” anahtar kelimesi ile belirlenen lisansüstü tezler veri analizi değişkeni açısından incelenmiştir. Şekilde 62 (%56.4) tezde fark testlerinin (*Bağımsız örneklem t testi, bağımlı örneklem t testi, Mann-Whitney U testi, Wilcoxon işaretli sıralar testi, ANOVA, Kruskal-Wallis testi vb.*), 38 (%34.5) tezde ilişki analizlerinin (*Pearson korelasyon analizi ve Spearman sıra korelasyon analizi*) ve 10 (%9.1) tezde içerik analizinin kullanıldığı anlaşılmıştır.

4. Sonuç, Öneriler ve Tartışma

Türkiye'deki üniversiteler bünyesinde yürütülen spor eğitimi temasındaki lisansüstü tezlerin tarih, tür (yüksek lisans / doktora), dil, ana kitle, araştırma desen / yöntem / teknik, veri toplama aracı ve veri analizi gibi değişkenlere göre dağılımlarının belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışma ile Ulusal Tez Merkezi'nden elde edilen 86 tez değerlendirilmiştir. Sonuçların anlaşılabilirliğinin ve sadeliğin sağlanabilmesi amacıyla araştırma sonuçları araştırma soruları sırasında sunulmuştur.

“a. *Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları tarih değişkenine göre nasıldır?*” olarak belirlenen ilk araştırma sorusunun cevaplanabilmesi amacıyla yapılan analizlerde; 39 yıllık (1986-2024) bir periyotta ulaşılan tezlerin %61.6'sının son 6 yılda hazırlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç spor eğitimi üzerine yürütülen lisansüstü tez çalışmalarının son yıllarda arttığını ortaya koymaktadır. “b. *Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları üniversite ve tez türü (yüksek lisans / doktora) değişkenine göre nasıldır?*” olarak belirlenen ikinci araştırma sorusunun cevaplanabilmesi amacıyla yapılan analizlerde; spor eğitimi temasında 64'ü yüksek lisans, 22'si doktora seviyesinde olmak üzere toplam 86 lisansüstü tezin yazıldığı ve spor eğitimi temasında en fazla tez çalışmasının Gazi Üniversitesi (Y.L.=8, Dr.=7) ile Fırat Üniversitesi (Y.L.=9, Dr.=3) bünyesinde yürütüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. İkinci araştırma sorusu kapsamında ulaşılan bir başka sonuç ise spor eğitimi temasında yazılan 86 lisansüstü tezin 85'inin devlet üniversiteleri tarafından yürütülmüş olduğudur. Bu sonuçlardan hareketle; spor eğitimi temasında yazılan lisansüstü tezlerin sıklıkla yüksek lisans seviyesinde olduğu ve devlet üniversiteleri tarafından yürütüldüğü ifade edilebilir. “c. *Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları kullanılan dil değişkenine göre nasıldır?*” olarak belirlenen üçüncü araştırma sorusunun cevaplanabilmesi amacıyla yapılan analizlerde; 1986-2024 aralığındaki 39 yıllık periyotta spor eğitimi temasında yazılan 86 lisansüstü tezin yalnızca 2 tanesinin İngilizce olarak yazıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçtan hareketle; spor eğitimi konusunda yazılan tezlerin çoğunlukla Türkçe olarak yazıldığı ve dolayısıyla yazılan tezlerin uluslararası anlaşılabilirliğinin sınırlı düzeyde olduğu ifade edilebilir. “d. *Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları ana kitle değişkenine göre nasıldır?*” olarak belirlenen dördüncü araştırma sorusunun cevaplanabilmesi amacıyla yapılan analizlerde; spor eğitimi temalı lisansüstü tezlerin yaklaşık ¾'ünün üniversite öğrencileri ve akademisyenlerden elde edilen verilerden hazırlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçtan hareketle; spor eğitimi temasındaki lisansüstü tez çalışmalarında üniversite öğrencisi ve akademisyen dışında kalan farklı niteliklerdeki ana kitlelere yeteri düzeyde ulaşılamadığı ifade edilebilir. “e. *Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları araştırma desen / yöntem / teknik değişkenine göre nasıldır?*” olarak belirlenen beşinci araştırma sorusunun cevaplanabilmesi amacıyla yapılan analizlerde; spor eğitimi temalı lisansüstü tezlerin yaklaşık %90'ında nicel desenlerin, %7'sinde nitel desenlerin ve sadece %3'ünde karma desenlerin kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu

doğrultuda ulaşılan bir diğer sonuç ise; nicel desenlerden en çok kullanılan yöntem/teknikğin ilişkisel tarama ve nitel desenlerden en çok kullanılan yöntem/teknikğin durum çalışması olduğudur. “f. Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları veri toplama aracı değişkenine göre nasıldır?” olarak belirlenen altıncı araştırma sorusunun cevaplanabilmesi amacıyla yapılan analizlerde; spor eğitimi temalı lisansüstü tezlerin verilerinin genellikle (4/5’inden fazlası) ölçek / anket kullanılarak elde edildiği ve ölçek / anketi görüşme formunun, güç / sürat / sıçrama vb. testi ile gözlem formunun takip ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Ulaşılan bu sonucun spor eğitimi temasındaki lisansüstü tez çalışmalarının sıklıkla nicel desenler ile tasarlanmasından kaynaklandığı ifade edilebilir. “g. Spor eğitimi temasında yazılmış olan lisansüstü tezlerin dağılımları veri analizi değişkenine göre nasıldır?” olarak belirlenen yedinci araştırma sorusunun cevaplanabilmesi amacıyla yapılan analizlerde; spor eğitimi temalı nicel desenlerle tasarlanan lisansüstü tezlerde veri analizi sürecinde kullanılan analiz tekniklerinin sıklıkla bağımsız örneklem t testi, Mann-Whitney U testi, ANOVA ve Kruskal-Wallis testi gibi fark testleri ile ilişki / korelasyon analizi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu kapsamda ulaşılan bir diğer sonuç ise; nitel desenler ile tasarlanan tez çalışmalarında içerik analizinin kullanılmasıdır.

Bu çalışmada ulaşılan sonuçlar ile daha önceki çalışmaların sonuçlarının tutarlığının daha iyi anlaşılabilmesi amacıyla alan yazında taranmış ve bu çalışma ile ilgili olan diğer çalışmaların sonuçları değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda ulaşılan araştırmalar ve sonuçları (tarihî sıraya göre-yakından uzağa) şu şekilde sıralanabilir: Yapıcı ve Küçük (2024) tarafından beden eğitimi ve spor tutumu ile ilgili tezlerin incelendiği çalışmada; son yıllarda daha fazla tez üretildiği, nicel desenlerden tarama modelinin daha sık kullanıldığı, örneklem grubu olarak genellikle öğrencilerin yer aldığı ve anket / ölçeğe diğer veri toplama araçlarına oranla daha fazla yer verildiği anlaşılmıştır. Dertli ve Belli (2023) tarafından spor, sosyoloji ve psikoloji konulu tez çalışmalarının incelendiği çalışmada tezlerin tamamına yakınının Türkçe olarak yazıldığı, en fazla tezin Gazi Üniversitesi bünyesinde yürütüldüğü, nicel araştırma desenleri ile veri toplama aracı olarak anket / ölçeğin sıklıkla kullanıldığı tespit edilmiştir. Pérez Gutiérrez vd. (2023) tarafından kapsayıcı eğitim ile beden eğitimi üzerine bibliyometrik analiz yapılan çalışmada; ilgili alandaki çalışmalara son yıllarda daha fazla önem verildiği ve beden eğitimi ile kapsayıcı eğitim konusunda daha fazla çalışmaya rastlandığı belirtilmiştir. Şaşmaz Ataçoğlu (2023) “Spor Ekonomisi” ile ilgili araştırmaları incelediği çalışmada yüksek lisans düzeyinde daha fazla tez çalışması olduğunu tespit etmiştir. Ünlü vd. (2023) Beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ile ilgili lisansüstü tezleri inceledikleri çalışmada genellikle nicel desenlerden tarama yönteminin kullanıldığı, en sık tercih edilen veri toplama aracının anket/ölçek olduğu ve tezlerin önemli kısmının yüksek lisans seviyesinde yazıldığı belirtilmiştir. Akbulut-İnan ve İlhan (2021) tarafından, engellilerde beden eğitimi ve spor dersine yönelik lisansüstü tezlerin incelendiği çalışmada; tez çalışmalarının son yıllarda yoğunlaştığı, en fazla tez çalışmasının Gazi Üniversitesi tarafından yürütüldüğü, ana kitle olarak öğretmen / öğrencilerin tercih edildiği, nicel araştırma deseni ile tarama yönteminin en çok tercih edilen desen / yöntem olduğu ve veri toplama aracı olarak anket / ölçek kullanımının ilk sırada yer aldığı belirlenmiştir. Şirin (2021) tarafından beden eğitimi ve spor, spor yönetimi ve rekreasyon alanında yapılmış olan tezlerin incelendiği çalışmada; son yıllarda daha fazla tez çalışması yapıldığı ve bu çalışmaların genellikle yüksek lisans seviyesinde olduğu görülmüştür. Bunun yanında çalışmada ana kitle olarak sıklıkla üniversite öğrencilerinin seçildiği, veri toplama aracı olarak anket / ölçeğin daha sık kullanıldığı ifade edilmiştir. Uysal ve Atay (2021) tarafından

beden eğitimi ve spora ilişkin doktora tezlerinin bibliyometrik analizinin yapıldığı çalışmada en fazla tezin Gazi Üniversitesine bağlı akademik birimler tarafından ve nicel desenler ile hazırlandığı tespit edilmiştir. Yıldırım (2021) “Spor Turizmi” ile ilgili lisansüstü tezleri incelediği çalışmasında tezlerin yüksek lisans seviyesinde yoğunlaştığını, devlet üniversitelerinin daha üretken olduğunu, Türkçenin sıklıkla kullanıldığını, araştırma deseninin nicel ve veri toplama araçlarının anket/ölçek olduğunu ifade etmiştir. Biricik (2020) çalışmasında spor yönetimi ile ilgili yüksek lisans tezlerinin genellikle devlet üniversitelerinde yürütüldüğünü ve nicel desenler ile ölçek / anketin daha sık kullanıldığını ifade etmiştir. Smolina, Khafizov ve Erlikh (2020) tarafından yapılan çalışmada 2008-2018 yıllarında Rusya’da spor bilimi alanındaki çalışmalar incelenmiş ve yapılan çalışmaların 2016 sonrasında önemli derecede artış gösterdiği sonucuna varılmıştır. Ibanez vd. (2019) tarafından İspanya’da yürütülen ve spor bilimleri alanındaki doktora tezlerinin incelendiği çalışmada yöntem bilim açısından sıklıkla nicel desenler ile tarama yönteminin kullanıldığı ve veri toplama aracı olarak anket / ölçeğin tercih edildiği tespit edilmiştir. Görüldüğü gibi alan yazındaki diğer çalışma sonuçları ile bu çalışmada ulaşılan sonuçlar tutarlıdır. Böylelikle bu çalışmada ulaşılan sonuçların alan yazındaki diğer çalışmalar tarafından doğrulandığı ifade edilebilir.

Spor eğitimi alanında teorik ve pratik olarak çalışma yürüten araştırmacılara, uygulayıcılara, eğitim neferlerine ve karar alıcılara katkıda bulunulabilmesi amacıyla çalışma sonuçlarından hareketle çeşitli öneriler sunulmuştur. Bu kapsamda öncelikle spor eğitimi alanındaki lisansüstü tez çalışmalarının (özellikle doktora seviyesinde) daha fazla yapılması ve tezlerin uluslararası geçerliğinin arttırılabilmesi amacıyla İngilizceye daha fazla yer verilmesi önerilebilir. Vakıf üniversiteleri tarafından da spor eğitimi temasında tez çalışmalarının yürütülmesi ve ana kitlesi olarak üniversite öğrencileri / akademisyenler dışında kalan bireylerin de dahil edildiği nitel veya karma desenlerle tasarlanmış tez çalışmalarının yapılması önerilebilir. İlgili alanda kullanılabilecek ölçme araçlarının geliştirildiği / uyarlandığı çalışmaların yapılması, deneysel desenlere daha fazla yer verilmesi ve spor eğitimi konusunda farklı ülkelerdeki çalışmaların kıyaslanabilmesi amacıyla karşılaştırmalı tez çalışmalarının hazırlanması önerilebilir. Bu çalışmada ulaşılan sonuçların tartışılabilmesi amacıyla farklı anahtar kelimeler kullanılarak, farklı veri tabanlarında ilgili çalışmalar yapılabilir.

Kaynaklar

- Akbulut İnan, S. ve İlhan, E. L. (2021). Engellilerde beden eğitimi ve spor dersine yönelik lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 15(2), 214-226. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1598373>.
- Alkibay, S. (2005). Profesyonel spor kulüplerinin taraftar ilişkileri yoluyla marka değeri yaratmaları üzerine bir araştırma. *İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23(1), 83-108. https://dergipark.org.tr/tr/pub/huniibf/issue/7878/103513#article_cite.
- Ardahan, F. (2013). Rekreatif egzersiz güdüleme ölçeğinin rekreatif spor türüne göre incelenmesi: Antalya örneği. *İğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi* 4, 95-108. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/igdirsosbilder/issue/66809/1044857>.
- Aygün, G. (2024). *Spor yapan bireylerde egzersiz bağımlılığı ile depresyon anksiyete ve stres düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muş: Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Bal, M. A. (2024). *Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye’de spor, sporda teşkilatlanma ve Alman etkisinde Türk spor kurumu dergisi (1936-1938)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bingöl, K. Ş. (2023). *Aydın ilinde yer alan antik kentlerin spor tarihi ve kültürü açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Biricik, Y. S. (2020). Türkiye’de spor yönetimi disiplini içinde yapılmış olan tezlerin içerik analizi. *EKEV Akademi Dergisi*, 81, 523-538. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2594465>.
- Bowdlear, C. ve Buskirk, L., (1926), An analysis of the aims of physical education. *American Physical Education Review*, 31, 592-595. https://www.researchgate.net/publication/280093817_An_Analysis_of_Physical_Education_Avoidance.
- Çelik, E. (2023). *Beden eğitimi, beden eğitimi öğretmeni, spor eğitimi kavramlarına yönelik: bir meta-sentez betimleme*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yozgat: Bozok Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Çimen, M. (2023). *Eğitimin kavramsal temelleri*. Efe Akdemi.
- Çoknaz, H. (2016). Motor gelişim boyutuyla çocuk ve spor. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 83-91. Doi:10.22396/sbd.2017.18.
- Çubuk, A. (2022). *Aktif spor yapan bireyler ile e-spor yapan bireylerin yalnızlık düzeyi ve algılanan stres düzeylerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Dertli, Ş. ve Belli, E. (2023). Spor, sosyoloji ve psikoloji ilişkisini ele alan lisansüstü tez çalışmalarının bibliyometrik incelemesi. *Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16, 1-2)1. Doi:10.29157/etusbed.1134152.
- Döşyılmaz, E., Öztürk, O., Atılğan, D. ve Kara, H. (2023). Türkiye’de e-spor alanında yayımlanmış lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 564-580. Doi:10.38021/asbid.1242357.
- Ersan, M. (2024). *Farklı spor branşlarındaki lisanslı amatör ve profesyonel sporcuların zihinsel dayanıklılık düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Ersöz, (2012). *Çoklu beceri spor eğitim programının 7-10 yaş grubu erkek çocuklarında motor gelişime etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Gallahue, D. L. ve Ozmun, J. G. (2006) *Understanding motor development: Infants, children, adolescents, adults. (6th Ed)*. New York. McGraw-Hill: International Edition, McGraw-Hill Companies.
- Genç, Ş. (2022). *Antrenörlerin spor eğitimi yoluyla kazanılan değerlere ve sporda değer değişimine yönelik görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> Erişim Tarihi:16-28.11.2024.

Ibáñez, S. J., García-Rubio, J., Antúnez, A. ve Feu, S. (2019). Coaching in Spain research on the sport coach in Spain: A systematic review of doctoral theses. *International Sport Coaching Journal*, 6(1), 110-125. Doi:10.1123/iscj.2018-0096.

Kesim, Ü. (2024). *Türklerin spor tarihi*. (BAL-TAM Türklük Bilgisi 40, 131-136. https://dergi.baltam.org/?mod=makale_tr_ozet&makale_id=76877#.

O'Leary, Z. (2017). *The essential guide to doing your research project*. SAGE Publications.

Öner, B. ve Murathan, T. (2023). Beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlar üzerine yapılan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(38), 578-600. Doi:10.35675/befdergi.1212511.

Pérez-Gutiérrez, M., Castanedo-Alonso, J. M., Salceda-Mesa, M. ve Cobo-Corrales, C. (2023). Scientific production on inclusive education and physical education: A bibliometric analysis. *International Journal of Inclusive Education*, 27(14), 1679-1695. Doi:10.1080/13603116.2021.1916103.

Sarigül, Z. (2024). *Kamuda milli eğitim ve spor eğitiminin bütünleşmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Selçuk, Z., Kandemir, M., Palancı, M. ve Dünder, H. (2014). Eğitim ve bilim dergisinde yayınlanan araştırmaların eğilimleri: İçerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 430-453. <https://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/3278>.

Sevilmiş, A., Erdoğan, A. ve Şirin, E. F. (2019). Content analysis of the theses done on service quality in sports (2005-2017). *The Journal of Eurasia Sport Sciences and Medicine*, 1(1), 31-45. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/712197>.

Smolina, S. G., Khafizov, D. M. ve Erlikh, V. V. (2020). Bibliometric analysis of the publication activity of Russian scientific institutions in sports science for 2008-2018. *Journal of Physical Education and Sport*, 20(2), 783-790. Doi:10.7752/jpes.2020.02112.

Şaşmaz Ataçoğlu, M. (2023). Akademik bir alan olarak spor ekonomisi: Türkiye’de spor ekonomisi tezleri ve yaygın temalar. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(3), 203-228. Doi:10.33468/sbsebd.343.

Şirin, H. (2021). *Türkiye’de 2015-2020 yılları arasında beden eğitimi ve spor rekreasyon ve spor yönetimi alanlarında yapılmış tezler üzerine bir değerlendirme*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Tutkun, F. S. (1995). *Dicle Üniversitesi erkek hentbol takımının fiziksel ve fizyolojik özelliklerinin tespiti ve elit seviyedeki sporcuların fiziksel ve fizyolojik özellikleri ile karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır: Dicle Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Uluöz, E., Karıncaoğlu, E., Nazlıcan, M. Ç., Ergüneş, S., Kocadurmuş, M., Tartar, H., ... ve Yıldırım, F. (2023). Türkiye’de ilk ve ortaöğretim öğrencilerinin spora katılım durumu

- ve akademik başarıları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Spor Eğitim Dergisi*, 7(2), 108-122. Doi:10.55238/seder.1280587
- Uysal, H. Ş. ve Atay, E. (2021). Beden eğitimi ve öğretimi temalı doktora tezlerine ilişkin bibliyometrik analiz. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 246-256. Doi:10.25307/jssr.885613.
- Ünlü, H., Alış, R., Balanlı, O. F. ve Bölükbaş, A. (2023). Beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ile ilgili lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 127-136. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/3084635>.
- Ünsal Yılmaz, B. (2024). *Postmodern tüketim kültürü çerçevesinde spor aracılığıyla toplumsal değişim ve görsel metaforlar*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: İstanbul Gedik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Yapıcı, E. C. ve Küçük, V. (2024). Beden eğitimi ve spor tutumu ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin araştırma eğilimleri. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11(1), 1-26. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/3727410>.
- Yıldıran, İ. ve Yetim, A. A. (1996). Orta öğretimde beden eğitimi dersinin öncelikli amaçları üzerine bir araştırma. *Beden Eğitim ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3, 36-43.
- Yıldırım, O. (2021). Ulusal alan yazında spor turizminin gelişimi: lisansüstü tezler üzerine bibliyometrik bir analiz. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 43, 319-331. Doi:10.30794/pausbed.758640
- Yıldız, E. ve Çetin, Z. (2018). Sporun psiko-motor gelişim ve sosyal gelişime etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 5(2), 1-13. https://dergipark.org.tr/tr/pub/hsbfd/issue/39044/427140#article_cite.
- Spor Eğitimi Temasında İncelemeye Alınan Lisansüstü Tezler**
- Akça, E. (2019). *Yerel yönetimlerde spor eğitimi faaliyetlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Manisa: Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Akdenk, M. (1986). *Türkiye’de hükümet programlarında ve planlı dönemde beden ve spor eğitimi uygulamaları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akıllı, M. (2019). *Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki yöneticilerin sergiledikleri liderlik tarzları ile kullandıkları güç kaynakları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Akoğuz Yazıcı, N. (2016). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin zaman algıları ile sporda başarı düzeylerinin araştırılması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Al Bayatı, M. A. S. (2023). *Spor eğitimi alan öğrencilerde sosyal beceri ve mesleki kimlik durumları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

- Alkaç, E. (2017). *Spor eğitimi veren fakülteler ve yüksekokullarda öğrenim gören öğrencilerin basketbola karşı tutumlarının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aras, E. (2019). *Spor eğitim kurumlarında görev yapan akademik personel ve spor eğitimi gören öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elâzığ: Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Arı, A. (2020). *Spor eğitimi veren kurumlardaki akademisyenlerin örgütsel sosyal sermaye, örgütsel özdeşleşme ve örgütsel güven düzeyleri arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Arıcı, M. (2022). *Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında görevli akademisyenlerin kampüs rekreasyonu hakkındaki görüşleri, Nitel bir çalışma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Atar, E. (2019). *Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin akademik öz yeterlik ve saldırganlık düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uşak: Uşak Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Aydın, Ö. (2023). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinde harmanlanmış öğrenme ortamlarının etkililiği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Malatya: İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Bayraktar, S. (2021). *Spor eğitimi alan ve almayan üniversite öğrencilerinin akademik öz-yeterlilikleri ile benlik saygılarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon: Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Baytar, R. (2018). *Spor eğitimi ve güzel sanatlar eğitimi alan bireylerin reaksiyon zamanı sürelerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Can, B. (2022). *Spor eğitimi veren üniversitesi öğrencilerinin kişilik özellikleri, öz yeterlik inançları ve spora yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Caz, Ç. (2018). *Açık liderlik ile örgütsel sinizm ilişkisi ve iş gören performansına etkisi, Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumları üzerine bir uygulama*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Çaldıran, S. (2024). *Spor eğitimi alan çocuklarda sprint interval antrenmanlarında farklı dinlenme sürelerinin ilişkili performans parametrelerine etkisinin araştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çalık, F. (2023). *Öğrencilerin iletişim becerileri ve teknoloji bağımlılıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi, Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumları örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Çalışkan, K. (2016). *Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının örgütsel sinizm algıları ile örgütsel bağlantılarının araştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla: Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Çar, B. (2013). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin liderlik özelliklerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çelen, A. (2012). *Spor eğitimi modeli ile işlenen voleybol derslerinin öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor erişimi düzeylerine etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çelik, E. (2023). *Beden eğitimi, beden eğitimi öğretmeni, spor eğitimi kavramlarına yönelik, Bir meta-sentez betimleme*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yozgat: Bozok Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Çolak, M. (2023). *Spor eğitimi alan ve almayan üniversite öğrencilerinin sosyal zekâ düzeyleri ile karar verme stratejilerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon: Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Dalo, D. F. A. (2024). *The relationships between psychological resilience, meaning in life, hope levels, internet and smartphone addictions of students who receive sports education*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Elâzığ: Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Demirkaya, N. (2021). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin e-öğrenmeye karşı tutum ve kaygılarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mardin: Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Demirel, M. (2019). *Spor eğitimi veren kurumlarda öğrenim gören üniversite öğrencilerinin boş zamanın anlamına ilişkin görüşlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demirelli, B. (2008). *Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen birinci kademe yardımcı antrenör yetiştirme kurslarının verimlilik düzeyinin araştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Doydu, İ. (2012). *İlköğretim II. kademe ders dışı futbol çalışmasında uygulanan spor eğitim modelinin öğrencilerin bilişsel, psikomotor ve oyun performansı erişimi düzeylerine etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Erdem, S. (2019). *6.sınıf voleybol dersinin etkileşimli video ve spor eğitimi modeli ile öğretiminin öğrencinin erişimi ve tutumuna etkisinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Erkin, A. (2015). *Türkiye ve Portekiz’de spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin marka tercihlerini etkileyen faktörlerin karşılaştırılmalı olarak değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Ermış, A. (2021). *Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının örgütsel sinizm, iş doyumu ve tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

- Genç, Ş. (2022). *Antrenörlerin spor eğitimi yoluyla kazanılan değerlere ve sporda değer değişimine yönelik görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gerek, Z. (2007). *Halk oyunları ve spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin fiziksel uygunluklarının eurofit ile karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Gezer, H. (2022). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin mutluluk, umut ve narsisizm düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü.
- Gül, M. (2011). *Üniversitelerde spor eğitimi alan öğrencilerin spor sponsorluğu hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Güllü, S. (2014). *Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında görev yapan akademisyenlerin örgütsel bağlılığına iletişimin etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Güneş, Ö. (2021). *Spor eğitimi alan ve almayan öğretmen adaylarının saldırganlık ve problem çözme becerilerinin karşılaştırılması olarak incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gürbüz, B. (2023). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin mental iyi oluşları ve fiziksel aktivite düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kars: Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Gürgen, L. (2008). *10-12 yaş arası kulüp tenis sporcuları ile aynı yaşta spor eğitimi almamış çocukların kendi yaratıcılıklarını algılayışlarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Güzel, O. (2022). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin üst bilişsel süreçleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kars: Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Kaban, İ. (2022). *Üniversitelerde spor eğitimi alan öğrencilerin hizmet kalitesi algılarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Kara, A. (2018). *Yükseköğretim kurumlarında spor eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik eğilimi ve liderlik özellikleri üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Karabıyık, M. (2021). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinde egzersiz bağımlılığının bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kars: Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Karabürk, S. (2019). *Down sendromlu çocuklarda geleneksel ve sanal yöntemlerle yapılan uygulamalı spor eğitimi programlarının kaba motor beceriler üzerine etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Karaç, Y. (2004). T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı bünyesinde açılan antrenör yetiştirme kurslarının değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karadağ, B. (2024). Spor eğitimi çerçevesinde kadın futbolcuların beslenme bilgi düzeylerinin ve sağlıklı beslenme takıntılarının incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon: Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Karademir, M. (2024). Spor eğitimi alan öğrencilerin geleceğe ilişkin tutumlarının araştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elâzığ: Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Karahan, M. B. (2023). Beden eğitimi ve spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik tutumlarının belirlenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kars: Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Karakaya, Y. E. (2012). Avrupa Birliği'nde spor eğitimi politikaları ve bu politikaların Türk Spor Eğitim Sistemine uyumu. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Elâzığ: Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Keklik, M. (2024). Üniversite öğrencilerinin duygusal zekâ düzeyleri ve akademik öz-yeterliliklerinin incelenmesi, Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumları örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Kelek, S. (2019). Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarından polislik mesleğine geçen bireylerle Polis Meslek Yüksekokulu mezunu bireylerin çalışma yaşam kalitesi mesleki tutum ve örgütsel bağlılıkların incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Koyuncuoğlu, K. (2015). Spor eğitimi modeli ile işlenen jimnastik derslerinin öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor erişki düzeylerine etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kuluşaklı, S. G. (2021). Spor eğitimi veren öğretim elemanlarının öğretim yaklaşımlarıyla öğretmen adaylarının öğrenme yaklaşımları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elâzığ: Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Kurtipek, S. (2013). Spor eğitimi veren lisedeki öğrencilerin kişilik yapılarının incelenmesi ve diğer liselerdeki öğrenciler ile karşılaştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Makar, E. (2016). Spor eğitimi gören öğrencilerin, sosyal beceri, fiziksel benlik algısı ve fiziksel aktivite düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bartın: Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Mergan, B. (2022). Engellilerde beden eğitimi ve spor eğitimi bölümü öğrencilerinin zihinsel engelli bireylerin sportif etkinliklere katılımına ilişkin farkındalık düzeylerinin incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Malatya: İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

- Mohammed, S. A. (2017). *Unemployment anxieties of students taking sports education in firat university*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elâzığ: Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Othman Saber, F. (2020). *Spor eğitimi alan öğrencilerin bireysel girişimcilik algı düzeyleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elâzığ: Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Öz, Ü. (2017). *Spor eğitimi gören dartçılarda bazı fiziksel uygunluk değişkenlerinin dart performansına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bartın: Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Öztürk, F. (2018). *Spor eğitimi veren kadın akademisyenlerin kişilik özellikleri ile kariyer engellerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Pehlivan, Z. (1995). *Bir mesleki teknik halk eğitimi etkinliği olarak antrenör eğitimi kursları (Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı Antrenör Eğitim Kursları)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sabancı, G. (2023). *Spor eğitimi alan öğrencilerin görüşlerine göre öğrenim gördükleri üniversitenin imajı ile itibar yönetimi arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Say, C. (2013). *İşitme engellilerde spor eğitim ve serbest zaman aktivite doyumu (İstanbul İli Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şahin, E. (2015). *Spor eğitimi veren fakülte ve yüksekokullarda öğrenim gören öğrencilerin çeşitli değişkenlere göre eğitim hizmetlerine ilişkin doyum düzeylerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Sarıgöz, A. O. (2019). *Spor eğitimi alan ampute bireylerin sağlıklı yaşam biçimi, yaşam kalitesi ve boş zaman engel düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bartın: Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Sarıpek, T. (2022). *Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki akademisyenlerin izlenim yönetimleri, izlenim oluşturmaya güdüleme ve kendine saygı arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Sezan, T. (2022). *Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin boyun eğici davranışları, girişimcilik düzeyleri ve kişilik özelliklerinin bölgelere göre karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Söylemez, A. (2023). *Devlet ve özel üniversite perspektifinden spor eğitim alan öğrencilerin cinsiyet rolü ve liderlik özellikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çorum: Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

- Şentürk, H. E. (2016). *Avrupa Birliği spor eğitimi temelinde Türkiye spor liselerinin işlevsel açısından durum analizi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Manisa: Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Şimşek, A. (2024). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin startup girişimlerine yönelik ilgilerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Elâzığ: Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Şimşek, A. (2018). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik tutumlarının belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elâzığ: Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Taşçı, M. (2019). *Spor eğitimi alan lise öğrencilerinin metafor düzeyleri akademik özyeterlilik ve yaşam kalitesinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hatay: Mustafa Kemal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Tekyazman, E. F. (2019). *Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında kraliçe arı sendromu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Manisa: Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tilki, F. (2011). *Beden eğitimi ve spor eğitimi alan öğrencilerin topluma hizmet uygulamaları dersini algılama düzeyleri (Sakarya İli Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tosun Tunç, G. (2022). *Kişilik özellikleri ve algılanan örgütsel desteğin kariyer çapaları üzerindeki etkisi, Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumları örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Tufan, D. (2010). *Spor eğitimi veren öğrenim kurumlarının değişim ihtiyacının belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Tufan D. (2018). *İşveren markasının akademisyen görüşlerine göre etkilediği faktörler, Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında bir model uygulaması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Uçar, B. (2020). *Spor eğitimi alan öğrencilerin mesleki kimlik durumları, girişimcilik niyetleri ve kariyer planlama tutumları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elâzığ: Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Uçar, E. (2022). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin öz düzenleme becerileri ile psikolojik yardım ihtiyaçları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Uz Aslan, İ. (2024). *9.sınıf basketbol ünitesinde uygulanan spor eğitimi modelinin öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alan gelişimlerine etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Uzar, E. (2019). *Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumları öğrencilerinin istihdamı ve istihdam sorunları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

- Uslu, S. (2024). *Spor eğitimi alan otizimli bireylere sahip ebeveynlerin yaşam kalitesi ve aile yılmazlığı düzeyleri arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Nişantaşı Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Üstün, E. (2014). *Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının mobbing algı düzeyleri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Üstün, F. (2014). *Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki yöneticilerin liderlik stili algıları ve örgütsel sessizlik yaşama düzeyi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Yaşar, O. M. (2019). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin kariyer farkındalıklarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Yağar, G. (2020). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerin serbest zaman katılımının modellenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çorum: Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Yıldız, T. (2011). *Beden eğitimi ve spor eğitimi alan öğrencilerin kişilik özelliklerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi (Sakarya Üniversitesi Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Extended Abstract

Sports have become an inseparable part of today's contemporary lifestyle. With the emergence of a contemporary lifestyle, the interest of the vast majority of society in sports has increased. Along with this, sports have become a superpower that reaches every segment of society (Ünsal-Yılmaz, 2024). Sports, which were included in the preparation process for war in ancient Turkish civilizations, have given way to a competitive understanding. The first steps of contemporary sports were taken with the declaration of the Tanzimat Edict. During the Republican period, competitions began to be organized within institutions, and participation in the Olympic Games in 1924 was of particular importance (Kesim, 2024). It is observed that sports have developed and changed with the acceleration of sports in the world and in Turkey, developing living standards, and the increase in the socio-economic status of individuals. In this context, it is very important that sports education is provided under the right conditions and using the right methods. Sports education is a process of creating desired behavioral changes or a way of teaching skills through trial and error. Sports education exists not only to keep people physically strong and lively, but also to convey the desired behaviors to be acquired more (Çelik, 2023). In today's world, the spread of sports in developed and developing countries has become the main policy (Sarigül, 2024). In line with these policies, incentives have been made for children to start sports at an early age. The policies determined have been announced to people and have been popularized thanks to mass media. A policy is being followed to reach every child by starting sports from the lowest level in order to catch the critical period of children through school sports and skill studies organized by the Ministry of Youth and Sports and the Ministry of National Education (Sarigül, 2024).

A study evaluating postgraduate theses on the theme of sports education in terms of methodology could not be encountered in the relevant literature. Therefore, in order to eliminate the deficiency arising from the lack of a study evaluating postgraduate theses written on the subject of sports education in terms of methodology and to contribute to researchers who will work in the relevant field, postgraduate theses on the theme of sports education were evaluated in terms of methodology in this study. In other words, this study aimed to evaluate postgraduate theses written on the theme of sports education between 1986 and 2024 in terms of methodology. In the study, postgraduate theses written on the theme of sports education were examined in terms of various variables (date, level, university, language, main audience, research method/design/technique, data collection tool and data analysis). In this context, the research questions determined in the study are as follows:

- a) How are the distributions of postgraduate theses written on the theme of sports education according to the date variable?
- b) How are the distributions of postgraduate theses written on the theme of sports education according to the university and thesis type (master's/doctorate) variable?
- c) How are the distributions of postgraduate theses written on the theme of sports education according to the language used variable?
- d) How are the distributions of postgraduate theses written on the theme of sports education according to the main population variable?
- e) How are the distributions of postgraduate theses written on the theme of sports education according to the research design/method/technique variable?
- f) How are the distributions of postgraduate theses written on the theme of sports education according to the data collection tool variable?
- g) How are the distributions of postgraduate theses written on the theme of sports education according to the data analysis variable?

The data source of this study, in which the document analysis method was used, consists of 86 postgraduate theses reached in the scanning activity conducted with the concept of "Sports Education" at the National Thesis Center. Content analysis was applied to the obtained data. As a result of the study, it was determined that thesis studies conducted on sports education have increased in recent years, theses are often at the master's level, theses are mostly written in Turkish, the main audience is often university students/academicians and quantitative designs are frequently preferred. In addition, it was concluded that difference tests are frequently used in quantitative theses and content analysis is used in qualitative theses.

Various suggestions have been made based on the results of the study in order to contribute to researchers, practitioners, educators and decision makers who conduct theoretical and practical studies in the field of sports education. In this context, it can be suggested that more postgraduate theses (especially at the doctoral level) should be conducted in the field of sports education and more space should be given to English in order to increase the international validity of theses. It can be suggested that foundation universities conduct theses on the theme of sports education and that theses designed with qualitative or mixed designs that include individuals other than university students/academicians as the main audience are prepared. It can be suggested that studies are conducted in which measurement tools that can be used in the relevant field are developed/adapted, experimental designs are given more space and comparative thesis studies are prepared in order to compare studies in different countries on sports education. In order to discuss the results reached in this study, relevant studies can be conducted using different keywords and in different databases.